

Схвалено
Педагогічною радою
Южноукраїнського ліцею №2
Южноукраїнської міської ради
Миколаївської області
Протокол №1 від 29.08.2024

**Освітня програма
Южноукраїнського ліцею №2
Южноукраїнської міської ради
Миколаївської області
2024/2025 навчальний рік**

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Інформація про заклад:

Повна назва закладу: Южноукраїнський ліцей №2 Южноукраїнської міської ради Миколаївської області.

Тип навчального закладу - заклад загальної середньої освіти (ліцей)

Поштова адреса: Україна, Миколаївська область, м. Южноукраїнськ, б-р Шкільний, 3

Сайт: <http://yuzhschool2.adr.com.ua>

e-mail: litsei2@ukr.net

Телефон: 05136-5-45-95

Форма власності - комунальна.

Мова навчання - українська.

Режим роботи – п'ятиденний, у дві зміни.

Особливості — у зв'язку з реорганізацією ліцею з 2027 року в академічний ліцей у 2024-2025 навчальному році немає паралелі 1-их та 5-их класів.

Мережа 2024/2025 навчальний рік:

Всього:

2-4 класів – 7 класів

Учнів 2-4 класів – 178

Сімейна форма навчання - 0

Екстернатна форма навчання -4

Всього -182

6-9 класів - 10 класів

Учнів 6-9 класи - 252

Сімейна форма навчання - 0

Екстернатна форма навчання - 11

Всього - 263

10-11 класів - 4 класи

Учнів 10-11 класів -116

Сімейна форма навчання - 0

Екстернатна форма навчання - 5

Всього - 121

Всього: 2-11 класів – 21

Учнів 2-11 класів – 546

Середня наповнюваність – 26

Сімейна форма навчання – 0

Екстернатна форма навчання - 20

Всього - 566

10-12 класів з вечірньою формою навчання – 2 класи

учнів – 14

Всього: класів – 23

Учнів 2-12 класів - 560

Екстернатна форма навчання -20

Всього учнів – 580

1.2. Термін реалізації освітньої програми: 2024–2025 навчальний рік

1.3. Структура освітньої програми:

- Пояснювальна записка;
- I розділ – початкова загальна освіта;
- II розділ – базова середня освіта 6-7 класи, 8-9 класи
- III розділ – повна загальна середня освіта;
- IV розділ – класи з вечірньою формою навчання;

Кожна з них визначає:

1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою.

2. Загальний обсяг навчального навантаження.
3. Перелік варіативних типових навчальних планів та модельних навчальних програм
4. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та методи навчання
5. Опис інструментарію оцінювання

1.4. Нормативне забезпечення

Освітня програма Южноукраїнського ліцею №2 розроблена з урахуванням чинних нормативних документів:

- Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»,
- «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022),
- «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших;
- Указу Президента України від 16 березня 2022 року №143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. За №1111/35394;
- Розпорядження КМУ від 07.04.2023 № 301-р «Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти»;
- Наказів Міністерства освіти і науки України:
- від 07.08.2024 №1112 «Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;
- від 15.05.2023 № 563 “ Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні ” (зі змінами, внесеними наказом МОН від 13.06.2024 №836);
- від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 за №229/6517 (зі змінами);
- від 26.12.2017 №1669 «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти»; від 24.02.2023 №201 «Про затвердження Змін до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти»;
- від 07.02.2020 №143 «Про затвердження типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи»;
- від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;
- від 13.07.2021 № 813 “ Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти”
- Нормативно-правових актів:
- Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року №160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. За № 184/28314;

- Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів, затвердженого постановою КМУ від 13.09.2017 №684 (в редакції постанови КМУ від 05.09.2023
- Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367 (із змінами згідно наказу МОН від 20.05.2024 №714); -
- Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021); -
- постанови Кабінету Міністрів України від 23.07.2024 №841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;

Освітня програма враховує вимоги Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 №688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової школи»), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 №898 (у 6-7-х класах, Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392 (у 8-11 класах).

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2024/2025 навчальному році освітня програма ліцею розроблена на основі:

- для 2, 3-4 класів – Типової освітньої програми під керівництвом Савченко О.Я. (наказ МОН від 12.08.2022 №743-22);
- для 6-7 класів - Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН від 19.02.2021 №235 (в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 №1120));
- для 8-9 класів – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН від 20.04.2018 №405); для 10-11 класів – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ МОН від 20.04.2018 №408, у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464).
- для 10, 12 класів з вечірньою формою навчання-Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ МОН від 20.04.2018 №408, у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464).

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах здійснюють відповідно до Порядку, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 (Додаток 2)

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.07.2024 №841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», освітній процес у 2024/2025 навчальному році розпочнеться 2 вересня і триватиме до 30 червня 2025 року.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини третьої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» в частині тривалості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти не менше 175 навчальних днів.

Режим роботи Южноукраїнського ліцею № 2 Южноукраїнської міської ради Миколаївської області на 2024/2025 навчальний рік розроблено відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» навчальний рік розпочинається 2

вересня. У 2024/2025 навчальному році в 2-11-х класах передбачено п'ятиденний робочий тиждень на період воєнного стану у II зміни, заняття розпочинаються: I зміна: 2-4 класи, 8-11 класи о 08.00; підзміна: 6-7 класи о 12.00. Вечірня форма здобуття освіти (18.20 – 21.35) : 10, 12 класи (2 класи)

Навчальний рік ділиться на два семестри:

I семестр з 02.09.2024 р. по 27.12.2024 р.

II семестр з 13.01.2025 р. по 30.05.2025 р.

Осінні канікули з 28.10.2024 р. по 03.11.2024 р.

Зимові канікули з 28.12.2024 р. по 12.01.2025 р.

Весняні канікули з 24.03.2025 р. по 03.03.2025 р.

Вечірня форма здобуття освіти (18.20 – 21.35) : 10, 12 класи (2 класи)

Останній дзвоник: 30 травня 2025 року.

Навчальний рік закінчується відповідно до статті 34 Закону України «Про загальну середню освіту», включаючи проведення державної підсумкової атестації. Компенсаторні заняття для подолання освітніх втрат і освітніх розривів, державна підсумкова атестація: із 2 до 27 червня 2025 року.

3. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Згідно зі ст. 9 Закону України «Про освіту» загальна середня освіта в ліцеї організована за очною (денною) формою, за потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня. Індивідуальна форма навчання організовується відповідно до Положення про індивідуальну форму навчання в системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 10.07.2019 року № 955, листа МОН України від 15.06.2022 №1/6435-22 «Щодо забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами». Формат навчання залежить від безпекової ситуації в Україні. В залежності від безпекової ситуації в країні, форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року. Під час воєнного стану в Україні, виникнення епідемічної ситуації, введення протиепідемічних заходів та неможливості здобувачам освіти відвідувати заклад освіти, навчання учнів здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання згідно з Положенням про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання, затвердженим наказом МОН України від 08.09.2020 року №1115, відповідно до навчального плану та розкладу. Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: - формування компетентностей; - розвитку компетентностей; - перевірки та /або оцінювання досягнення компетентностей; - корекції основних компетентностей; - комбінований урок. Соціальні перетворення в українському суспільстві, воєнний стан в Україні, епідемічна ситуація докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Заклад освіти потребує впровадження різних форм здобуття освіти, нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, ефективному формуванню компетентностей здобувачів освіти, сучасним потребам людства. Тому змінилася позиція сучасного педагога з носія й транслятора знань на тьютора та фасилітатора. Учитель обирає найбільш доцільні для конкретного учня форми, методи та прийоми навчання. Їх вибір для реалізації програм має здійснюватись з позиції створення освітнього простору учнів. Це передбачає формування цілісності знань на засадах міжпредметної інтеграції й урахування вікових та індивідуальних особливостей дитини, що впливають на перебіг і результативність її навчальної діяльності й забезпечення просування за індивідуальною освітньою траєкторією в різних площинах. Зокрема, в закладі I ступеня - ранкова зустріч; навчаюсь, навчаючи інших; заняття-квести; ТРІЗ, метод проєктів, дослідницько-пошукові та інтерактивні методи (шість капелюхів, крісло автора, селфі-аудит, селфі-трек та інші), 9 створення ментальних карт, сторітелінг,

сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, тощо. У закладі II та III ступенів основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: • формування компетентностей; • розвитку компетентностей; • перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; • корекції основних компетентностей; • комбінований урок. Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, лекції, конференції, інтерактивні уроки (урок-квест, урок-гра, урок-семінар, урок-«суд», уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відеоуроки, ділові ігри тощо. Педагогами закладу створена модель занять на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик й інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створені умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи. Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проєкти, онлайнтести, програмовані засоби навчання та інше. Учителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями. З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчальнопрактичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментальнопрактичних робіт). Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання. Педагоги застосовують різні форми роботи на уроках: заняття в малих та великих групах, парах. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження

- для учнів -2-х класів складає 770 годин/навчальний рік,
- 3-4-х класів складає 805 годин/навчальний рік,
- 6-х класів складає 1190 годин/навчальний рік,
- 7-х класів складає 1225 годин/навчальний рік,
- 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,
- 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік,
- 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік,
- 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахovanі санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: у 2-4 класах – 40 хвилин, 6-11 класах – 45 хвилин. Тривалість перерв між навчальними заняттями відповідає вимогам Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205. Тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час не рекомендується більше 1 години у 3-4 класах, у 6-9 класах – 1,5 години, у 10-11 класах – 2 години. Учні 2 класів не рекомендуються обов'язкові завдання для самопідготовки у позанавчальний час.

Години фізичної культури в 2-11-х класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено наказами Міністерства освіти і науки України від 27.08.2010 №834 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №657, від 10.06.2011 №572, від 03.04.2012 №409 із змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №664, №1465.

5. ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Оцінювання результатів навчання учнів урегульовано такими документами:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813;
- Рекомендації щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно Державного стандарту базової середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 №1093 (чинні для 5-7);
- Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти (затверджені наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 13 квітня 2011 р. №329, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за № 566/19304) (чинні для 8 -11 класів);
- Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08. 2013 р. № 1222 із змінами, додаток 2 (чинні для 8 -11-х класів).

Розділ I

ПОЧАТКОВА ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

У зв'язку з реорганізацією Южноукраїнського ліцею №2 в академічний ліцей з 2027 року у 2024/2025 навчальному році немає перших класів.

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688).

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2024-2025 навчальному році освітня програма розроблялася на основі:

- для 2 класів – Державний стандарт початкової освіти (2018 р.), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1272);
- для 3-4 класів – Державного стандарту початкової освіти (2018 р.), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1273);

Типову освітню програму для початкових класів закладу освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних

можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних

ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та сис темне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

У 2024-2025 навчальному році в Южноукраїнському ліцеї № 2 сформовано 7 класів I ступеня, серед яких чотири класи з інклюзивним навчанням (2-А, 3-А, 4-А, 4-Б).

Для кожного учня з ООП наказом директора затверджений персональний склад Команди супроводу та складено індивідуальні програми розвитку. Психолого-педагогічний супровід – це комплексна система заходів з організації освітнього процесу та розвитку дитини, передбачена ІПР. Основними принципами діяльності КППС є повага до індивідуальних особливостей і прав дитини з ООП, дотримання інтересів дитини з ООП, недопущення дискримінації та порушення її прав, командний підхід, активна співпраця з батьками.

У початковій школі здійснюється поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 2-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Додаткові години навчального плану використані на підсилення предмету інваріантної складової – читання, 1 година -2 класи, літературне читання, 1 година 3-4 класи.

Для недопущення перевантаження учнів 2-4 класів враховується їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про повну загальну середню освіту".

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем.

Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Учні 2-4 класів навчаються за типовою освітньою програмою під керівництвом Савченко О.Я.

На основі освітньої програми складено на навчальний рік робочий навчальний план з конкретизацією варіативної складової

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів:

2 класу – 25 годин на тиждень

3 класу – 26 годин на тиждень

4 класу -26 годин на тиждень

Типовий навчальний план затверджений наказом МОН України **№268 від 21.03.2018.**

Назва освітньої галузі	Класи	Кількість годин на рік				
		1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 кл.	Разом
Інваріантний складник						
Мовно-літературна						
Іншомовна		315	350	350	350	1365
Математична		140	140	140	140	560
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		105	105	105	105	420
Технологічна						
Інформатична		35	70	70	70	245
Мистецька		70	70	70	70	280
Фізкультурна		105	105	105	105	420
Усього		770	840	840	840	3290
Варіативний складник						
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		35	35	70	70	210
Загальнорічна кількість навчальних годин		805	875	910	910	3500
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		20/700	22/770	23/805	23/805	/3080
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		805	875	910	910	3500

На основі типового навчального плану розроблено робочий навчальний план Южноукраїнського ліцею № 2 для І ступеня на 2024-2025 навчальний рік.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

2 класи

№	Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	2-А	2-Б
1	Мовно-літературна	Українська мова Літературне читання	7	7
2	Іншомовна	Англійська мова	3	3
3	Математична	Математика	4	4

4	Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна	Я досліджую світ	3	3
5	Технологічна	Трудове навчання	1	1
6	Інформатична	Інформатика	1	1
7	Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
		Образотворче мистецтво	1	1
8	Фізкультурна	Фізична культура	3	3
	Додаткові години	Читання	1	1
	Гранично допустиме навантаження		20	20
Разом			22+3	21+3
Всього фінансується			25	25

3-4 класи

№п/п	Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	3-А	3-Б	4-А	4-Б	4-В
1.	Мовно-літературна	Українська мова Літературне читання	7	7	7	7	7
2.	Іншомовна	Англійська мова	3	3	3	3	3
3.	Математична	Математика	5	5	5	5	5
4.	Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна	Я досліджую світ	3	3	3	3	3
5.	Технологічна	Трудове навчання	1	1	1	1	1
6.	Інформатична	Інформатика	1	1	1	1	1
7.	Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1
		Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1
8.	Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	3
9.	Додаткові години	Літературне читання	1	1	1	1	1
Разом			23+3	23+3	23+3	23+3	23+2
Всього фінансується			26	26	26	26	26

Освітні галузі 1-4 класу НУШ:

- Мовно-літературна
- Математична
- Громадянська та історична, природнича, соціальна та здоров'язберезувальна
- Мистецька
- Технологічна
- Фізкультурна

Освітня галузь "**Мови і літератури**" з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети "Українська мова та літературне читання", "Іноземна мова".

Метою початкового курсу мовно-літературної освіти є розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- виховання в учнів позитивного емоційно-ціннісного ставлення до української мови, читання, дитячої книжки, формування пізнавального інтересу до рідного слова, прагнення вдосконалювати своє мовлення;
- розвиток мислення, мовлення, уяви, пізнавальних і літературно-творчих здібностей школярів;
- формування повноцінних навичок читання і письма, уміння брати участь у діалозі, інсценізаціях, створювати короткі усні й письмові монологічні висловлення;
- формування вмінь працювати з різними видами та джерелами інформації;
- ознайомлення учнів з дитячою літературою різної тематики й жанрів, формування прийомів самостійної роботи з дитячими книжками;
- формування умінь опрацьовувати тексти різних видів (художні, науково-популярні, навчальні, медіатексти);
- дослідження мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових лінгвістичних знань і норм української мови;
- залучення молодших школярів до практичного застосування умінь з різних видів мовленнєвої діяльності в навчальних і життєвих ситуаціях.

Відповідно до зазначених мети і завдань у початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі **змістові лінії**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістова лінія **«Взаємодіємо усно»** спрямована на формування в молодших школярів умінь сприймати, аналізувати, інтерпретувати й оцінювати усну інформацію та використовувати її в різних комунікативних ситуаціях, спілкуватися усно з іншими людьми в діалогічній і монологічній формах заради досягнення певних життєвих цілей.

Змістова лінія **«Читаємо»** передбачає формування в учнів повноцінної навички читання, умінь самостійно вибирати й опрацьовувати літературні тексти різних видів, дитячі книжки, висловлювати своє ставлення допрочитаного, сприймати художній текст як засіб збагачення особистого емоційно-чуттєвого, соціального досвіду, користуватися раціональними прийомами пошуку потрібної інформації в різних джерелах, працювати з інформацією в різних форматах, застосовувати її в навчально-пізнавальних, комунікативних ситуаціях, практичному досвіді.

Змістова лінія **«Взаємодіємо письмово»** спрямована на формування в молодших школярів повноцінної навички письма, умінь висловлювати свої думки, почуття,

ставлення та взаємодія з іншими людьми в письмовій формі, виявляти себе в різних видах мовленнєво-творчої діяльності.

Змістова лінія «**Досліджуємо медіа**» передбачає формування в учнів умінь аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати інформацію в медіатекстах та використовувати її для збагачення власного досвіду, створювати прості медіапродукти.

Змістова лінія «**Досліджуємо мовні явища**» спрямована на дослідження учнями мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових лінгвістичних знань, норм літературної вимови та правил українського правопису, формування в молодших школярів умінь послуговуватися українською мовою в усіх сферах життя.

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

2 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Читання»;

3 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання»;

4 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання».

Освітня галузь "Математика".

Метою навчання математики є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- формування в учнів розуміння ролі математики в пізнанні явищ і закономірностей навколишнього світу;

- формування у дітей досвіду використання математичних знань та способів дій для розв'язування навчальних і практичних задач;

- розвиток математичного мовлення учнів, необхідного для опису математичних фактів, відношень і закономірностей;

- формування в учнів здатності міркувати логічно, оцінювати коректність і достатність даних для розв'язування навчальних і практичних задач.

Реалізація мети і завдань **початкового курсу математики** здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

Змістова лінія «**Числа, дії з числами. Величини**» охоплює вивчення у 1 – 4 класах питань нумерації цілих невід'ємних чисел у межах мільйона;

формування навичок виконання арифметичних дій додавання і віднімання, множення і ділення; ознайомлення на практичній основі зі звичайними дробами; вимірювання величин; оперування величинами.

Змістова лінія «**Вирази, рівності, нерівності**» спрямована на формування в учнів уявлень про математичні вирази – числові та зі змінною; рівності і рівняння; числові нерівності та нерівності зі змінною; про залежність результату арифметичної дії від зміни одного з її компонентів. Ця змістова лінія є пропедевтичною до вивчення алгебраїчного матеріалу.

Змістова лінія «**Геометричні фігури**» націлена на розвиток в учнів просторових уявлень; формування здатності розрізняти геометричні фігури за їх істотними ознаками; формування практичних умінь будувати, креслити, моделювати й конструювати геометричні фігури від руки та за допомогою простих креслярських інструментів. Ця змістова лінія має пропедевтичний характер.

Змістова лінія «**Робота з даними**» передбачає ознайомлення учнів на практичному рівні з найпростішими способами виділення і впорядкування даних за певною ознакою.

Змістова лінія «**Математичні задачі і дослідження**» спрямована на формування в учнів здатності розпізнавати практичні проблеми, що розв'язуються із застосуванням математичних методів, на матеріалі сюжетних, геометричних і практичних задач, а також у процесі виконання найпростіших навчальних досліджень.

Освітня галузь «Я досліджую світ».

Метою навчальної програми «Я досліджую світ» є особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- формування дослідницьких умінь, опанування доступних способів пізнання себе, предметів і явищ природи і суспільного життя (спостереження, обстеження, дослід, практична робота, вимірювання, систематизація, класифікація, встановлення логічної та часової послідовності подій, критична оцінка побаченого (почутого), встановлення зв'язків і залежностей в природі і суспільстві, між станом довкілля і діяльністю людини, впливу поведінки на здоров'я та безпеку, залежності результату від докладених зусиль, аналіз наслідків ризикованої поведінки);
- виховання активної позиції щодо громадянської і соціально-культурної належності себе і своєї родини до України, інтересу до пізнання історії та природи свого краю і країни; пошани до символів держави, ініціативної поведінки у громадських акціях, у відзначенні пам'ятних дат і подій;
- розвиток толерантності у соціальній комунікації, ціннісного ставлення до природи та її пізнання, до приватного життя інших людей, усвідомлення правової відповідальності у ситуаціях застосування норм і правил життя в суспільстві, інші соціальні навички щодо взаємодії і співпраці в різних видах діяльності;
- створення умов для самовираження учнів у різних видах діяльності, становлення екологічно грамотної та соціально адаптованої особистості.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

«**Людина**» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);

«**Людина серед людей**» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«**Людина в суспільстві**» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«**Людина і світ**» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«**Людина і природа**» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Типова навчальна програма дає змогу вчителю самостійно обирати й формувати інтегрований та автономний спосіб подання змісту із освітніх галузей Стандарту, добирати дидактичний інструментарій, орієнтуючись на індивідуальні пізнавальні запити і можливості учнів (рівень навченості, актуальні стани потреб, мотивів, цілей, сенсорного та емоційно-вольового розвитку). Особливого значення у дидактико-методичній організації навчання надається його зв'язку з життям, з практикою застосування здобутих уявлень, знань, навичок поведінки в життєвих ситуаціях. Обмеженість відповідного досвіду учнів потребує постійного залучення й аналізу їхніх вражень, чуттєвої опори на результати дослідження об'єктів і явищ навколишнього світу.

Педагогічна стратегія, яка опиралась на наслідувальні механізми у розвитку пізнавальних процесів молодших школярів, і передбачала пріоритетне використання зразків, алгоритмів, поетапного контролю й корекції, збагачується полісенсорним підходом, що зумовлює дослідницьку поведінку учнів, сприйняття ними властивостей і

якостей предметів і явищ природного і соціального оточення, спрямовуються у сферу пошукової діяльності.

Освітня галузь "Інформатика»

Метою навчання інформатиці є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- формування в учнів уявлення про роль інформаційно-комунікаційних технологій у житті людини;
- формування вмінь описувати об'єкти реальної та віртуальної дійсності різноманітними засобами подання інформації;
- формування початкових навичок інформаційної діяльності, зокрема вмінь опрацьовувати текстову та графічну інформацію;
- формування у дітей початкового досвіду використання комп'ютерної техніки для розв'язування навчальних, творчих і практичних задач;
- розвиток логічного, алгоритмічного, творчого та об'єктно-орієнтованого мислення учнів.

За результатами формування предметної компетентності випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для: доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію); опрацювання інформації; перетворення інформації із однієї форми в іншу; створення інформаційних моделей; оцінки інформації за її властивостями.

Освітня галузь "Технології"

Метою навчання дизайну і технологій є розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- формування допитливості, цілісного уявлення про матеріальне і нематеріальне виробництво;
- виховання естетично-ціннісного ставлення до традицій українського народу в праці, декоративно-прикладному мистецтві;
- набуття досвіду поетапного створення корисних і естетичних виробів у партнерській взаємодії: від задуму до його втілення в матеріалах;
- вироблення навичок застосовувати традиційні та сучасні технології, раціонально використовувати матеріали;
- формування культури праці, прагнення удосконалювати процес і результати проектно-технологічної діяльності, свій життєвий простір.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Змістова лінія **«Інформаційно-комунікаційне середовище»** охоплює вивчення питань гармонійного поєднання функціональності та естетичності у виробах; пошук та опрацювання тематичної інформації у взаємодії з іншими; дослідження природних, штучних і синтетичних матеріалів; розрізнення та читання графічних зображень; конструювання виробів з готових деталей.

Змістова лінія **«Середовище проектування»** спрямована на реалізацію творчого потенціалу учнів, створення умов для продукування ідей, вибору особисто привабливих об'єктів праці; дизайнерське проектування – моделювання і конструювання; виконання

елементарних графічних зображень; добір матеріалів за їх властивостями; читання інструкційних карток із зображеннями для поетапного виготовлення виробу.

Змістова лінія **«Середовище техніки і технологій»** передбачає формування навичок організації робочого місця, безпечної праці з ручними інструментами та пристосуваннями; поетапне виготовлення виробів з використанням традиційних та сучасних технологій; раціональне використання матеріалів.

Змістова лінія **«Середовище соціалізації»** спрямована на формування здатності оцінювати та презентувати результати проектно-технологічної діяльності, обговорювати їх з іншими; ефективно використовувати створені вироби; долучатися до благочинної діяльності; виконувати трудові дії в побуті для самообслуговування та якісного облаштування життєвого простору.

Розподіл навчальних годин за темами, добір об'єктів праці вчитель визначає самостійно, враховуючи умови навчання та педагогічну доцільність.

Освітня галузь "Мистецтво" реалізується окремими предметами "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво".

Метою навчання мистецтва у школі є всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями**: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Змістова лінія **«Художньо-творча діяльність»** націлює на розвиток креативності та мистецьких здібностей учнів через практичне освоєння основ художньої мови різних видів мистецтва та способів художньо-творчого самовираження. Ця змістова лінія реалізується через формування в учнів умінь застосовувати різні виразні засоби творення художніх образів, імпровізування та естетичного перетворення довкілля.

Змістова лінія **«Сприймання та інтерпретація мистецтва»** спрямована на пізнання цінностей, що відображають твори мистецтва. Її реалізація передбачає розвиток емоційної сфери учнів, збагачення естетичного досвіду, формування в них умінь сприймати, аналізувати, інтерпретувати, оцінювати мистецтво, виявляючи до нього емоційно-ціннісне ставлення.

Реалізація змістової лінії **«Комунікація через мистецтво»** націлена на соціалізацію учнів через мистецтво, усвідомлення ними свого «Я» (своїх мистецьких досягнень і можливостей). Змістова лінія передбачає формування в учнів умінь презентувати себе і свої досягнення, критично їх оцінювати, взаємодіяти з іншими через мистецтво у середовищі, зокрема у різних культурно-мистецьких заходах, обговореннях тощо, а також формування

уявлень про можливість і способи регулювати свій емоційний стан завдяки мистецтву.

Опанування учнями мистецтва у початковій школі ґрунтується на засадах компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного, ігрового та інтегративного підходів.

Мистецтво сприяє формуванню *ключових компетентностей*, зокрема, у процесі:

- усного висловлювання своїх вражень від мистецтва; за допомогою коментування дорослого й оцінювання власної художньо-творчої діяльності (*вільне володіння державною мовою/ здатність спілкуватися рідною*).
- здійснення елементарних розрахунків (наприклад, для встановлення пропорцій, визначення метру, запису ритму тощо) (*математична компетентність*);
- спостереження, дослідження і відтворення довкілля та явищ природи засобами мистецтва (*компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій*,

екологічна компетентність);

- самостійного (чи за допомогою дорослого) використання інформаційних технологій для отримання мистецької інформації, художнього творення (*інформаційно-комунікаційна компетентність*);
- формування уміння визначати власні художні інтереси, досягнення і потреби; прагнення доцільно використовувати свій час для пізнання, сприймання, творення мистецтва (*навчання впродовж життя*);
- співпраці з іншими, зокрема участі у мистецьких заходах, прикрашенні середовища для друзів, сусідів; прояву відповідальності за особистий і колективний результат; використання мистецтва для отримання задоволення (впливу на власний емоційний стан) (*громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей*);
- опанування народних традицій, мистецтва рідного краю; толерантного ставлення до мистецтва різних народів (*культурна компетентність*);
- проявів творчої ініціативи та намагання її реалізовувати, зокрема через втілення у практичній художньо-творчій діяльності (індивідуальній і колективній); презентації результатів власних мистецьких досягнень (*підприємливість та фінансова грамотність*);
- виявлення бажання впроваджувати нові ідеї (*інноваційність*).

Мистецька освітня галузь може реалізовуватися через інтегровані курси або предмети вивчення за окремими видами мистецтва: наприклад, музичне мистецтво, образотворче мистецтво тощо за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура".

Метою навчання фізичної культури є всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових

фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- виховання в молодших школярів розуміння значущості занять
- фізичними вправами, спортивними іграми як важливого засобу
- зміцнення здоров'я, отримання задоволення, гартування тіла та характеру, самовираження, соціальної взаємодії у процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- формування в учнів здатності володіння різними способами рухової діяльності, виконання фізичних вправ; уміння грати в рухливі та спортивні ігри за спрощеними правилами;
- розвиток в молодших школярів здатності встановлювати причинно-наслідкові зв'язки позитивних та негативних чинників щодо стану свого здоров'я та фізичного розвитку;
- використовувати різні способи пошуку корисної інформації у довідникових джерелах, у тому числі за допомогою інформаційно-комунікативних технологій і критичного мислення;
- формування в учнів здатності творчо застосовувати набутий досвід з фізичної культури, використовувати сили природи для зміцнення здоров'я та фізичного вдосконалення;
- розвиток в молодших школярів здатності використовувати навички самоконтролю і самооцінювання свого фізичного стану, дотримуватися санітарно-гігієнічних правил та безпечної поведінки в процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;

- розвиток в учнів здатності спілкуватися і взаємодіяти з дорослими й однолітками,
- співпрацювати та досягати спільних командних цілей у процесі спортивно-ігрової діяльності, використовувати термінологічний апарат з фізичної культури рідною мовою під час фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- виховання в молодших школярів емоційно-ціннісного ставлення до занять фізичною культурою та спортом, здатності добирати фізичні вправи для розвитку фізичних якостей з урахуванням індивідуальних можливостей, бажання керуватися правилами безпечної і чесної гри, уміння боротися, вигравати і програвати;
- формування зацікавленості досягненнями українських спортсменів на Олімпійських іграх та інших спортивних змаганнях.

Зазначена мета і завдання реалізуються за такими **змістовими лініями**:

«Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

Змістова лінія **«Рухова діяльність»** передбачає формування в молодших школярів уявлення про фізичну культуру як сукупність різноманітних фізичних вправ, способів рухової та ігрової діяльності, спрямованих на фізичний розвиток, зміцнення здоров'я та формування в молодших школярів умінь і навичок володіння різними способами рухової діяльності; здатності виконання вправ основної гімнастики, організуючих вправ, елементів акробатики, вправ корегувальної спрямованості та тих, що пов'язані з незвичним положенням тіла у просторі, ходьбою, бігом, танцювальними кроками, лазінням і перелізанням, ст. стрибками; навичок володіння м'ячем; розвиток фізичних якостей; рмування правильної постави й профілактику плоскостопості.

Змістова лінія «Ігрова та змагальна діяльність» передбачає виховання в молодших школярів ініціативності, активності та відповідальності у процесі рухливих і спортивних ігор за спрощеними правилами; забезпечення усвідомлення важливості співпраці під час ігрових ситуацій; формування уміння боротися, здобувати чесну перемогу та з гідністю сприймати поразку, контролювати свої емоції, організовувати свій час і мобілізувати ресурси, оцінювати власні можливості в процесі ігрової та змагальної діяльності, виконувати різні ролі в ігрових ситуаціях, відповідати за власні рішення користуватися власними перевагами і визнавати недоліки в тактичних діях у різних видах спорту, планувати та реалізувати спортивні проекти (турніри, змагання тощо); формування в молодших школярів умінь і навичок виконання естафет.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання учнів роблять внесок у формування ключових компетентностей учнів.

- Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності
- застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.
- Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та

реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

- Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).
- Діти з особливими освітніми потребами розпочинають здобуття базової середньої освіти за інших умов.
- Основними формами організації освітнього процесу в початковій школі є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організовує у межах уроку або в позаурочний час.
- Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Початкові класи працюють за підручниками:

«Англійська мова» авт. Доценко І.В., Євчук О.В., Губарева С.С.

2 клас

I. Українська мова та читання

«Українська мова. Читання» авт. Савченко О.

«Українська мова» авт. Пономарьова К.І.

II. Математика

«Математика» авт. Листопад Н.

III. Я досліджую світ

«Я досліджую світ» авт. Бібік Н.М., Бондарчук Г.П.

IV. Мистецтво

«Мистецтво» авт. Рубля Т.Є., Щеглова Т.Л., Мед І.Л.

V. Англійська мова

«Англійська мова» авт. Карпюк О.

3 клас

I. Українська мова та читання

«Українська мова. Читання» авт. Савченко О.

«Українська мова» авт. Пономарьова К.І.

II. Математика

«Математика» авт. Листопад Н.

III. Я досліджую світ

«Я досліджую світ» ч.1. авт. Бібік Н.М., Бондарчук Г.П.

«Я досліджую світ» ч.2. авт. Корнієнко М., Крамаровська С., Зарецька І.

IV. Мистецтво

«Мистецтво» авт. Рубля Т.Є., Щеглова Т.Л., Мед І.Л.

V. Англійська мова

«Англійська мова» авт. Карпюк О.

4 клас

I. Українська мова та читання

«Українська мова» (у 2-х частинах)

Частина I авт. Пономарьова К.І., Гайова Л.А.

Частина II авт. Савченко О.Я.

II. Математика

«Математика» авт. Листопад Н.П.

III. Я досліджую світ

«Я досліджую світ» (у 2-х частинах)

Частина I авт. Бібік Н.М., Бондарчук Г.П.

Частина II авт. Корнієнко М.М., Крамаровська С.М., Зарецька І.Т.

IV. Мистецтво

«Мистецтво» авт. Калініченко О.В., Аристова Л.С.

V. Англійська мова

«Англійська мова» підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіо супроводом) авт. Карпюк О.Д.

VI. Інформатика

«Інформатика» авт. Корнієнко М.М., Крамаровська С.М., Зарецька І.Т.

Реалізація освітньої програми початкової освіти Южноукраїнського ліцею №2 забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Розділ II

БАЗОВА ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

6-7 класи

2.1 У зв'язку з реорганізацією Южноукраїнського ліцею №2 в академічний ліцей з 2027 року у 2024/2025 навчальному році немає п'ятих класів.

Організація освітньої діяльності у 6-7 класах у 2024/2025 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898, на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України № 235 від 19.02.2021 (в редакції наказу МОН від 09.08.20024 №1120).

2.2.Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідомством досягнень).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

2.3 Загальний обсяг навчального навантаження.

Загальний обсяг навчального навантаження складає :

- для 6-х класів – 1190 годин/навчальний рік.
- для 7-их класів - 1225 годин/навчальний рік.

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання.

2.4 Очікувані результати навчання здобувачів освіти

До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння:

- здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;
- здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

- відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння:

- здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;

- здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

- відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою;

- відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;

3) математична компетентність, що передбачає:

- здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті;

- моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату;

- усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;

5) інноваційність, що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;

8) навчання впродовж життя, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самотійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають:

- спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію;

- виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації;

- дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб;

- дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;

10) культурна компетентність, що передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;

11) підприємливість і фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності;

здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

Основою формування ключових компетентностей є особистісні якості, особистий, соціальний, культурний і навчальний досвід учнів; їх потреби та інтереси, які мотивують до навчання; знання, уміння та ставлення, що формуються в освітньому, соціокультурному та інформаційному середовищі, у різних життєвих ситуаціях.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;

2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;

3) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;

- 4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;
- 5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, добросовісне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, умінь випробовувати нові ідеї;
- 6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, умінь брати на себе відповідальність;
- 7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;
- 8) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;
- 9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;
- 10) розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;
- 11) співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

2.5 Перелік варіативних типових навчальних планів та модельних навчальних програм

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслює навчальний план, який дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Мовно- літературна освітня галузь реалізується через такі предмети: українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова (англійська).

Математична освітня галузь реалізується таким чином : 6 клас – «Математика», 7-клас – окремі навчальні предмети – алгебра і геометрія.

Інтегрований курс природничої освітньої галузі у 6 класі вивчається за модельною навчальною програмою «Пізнаємо природу», «Географія» , у 7 класі - за окремими навчальними предметами – біологія, географія, фізика, хімія.

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь у 6-7 класах реалізується через інтегрований курс «Здоров'я, безпека, добробут», який доповнений у 6 класі курсом соціального, емоційного та етичного спрямування «Вчимося жити разом»

Громадянська та історична освітня галузь для 6-7 класів реалізується за таким варіантом поєднання освітніх компонентів- історія України, всесвітня історія, громадянська освіта.

Мистецька освітня галузь реалізується через два окремих предмети: музичне мистецтво, образотворче мистецтво.

Розподіл навчальних годин в 6 класах між освітніми галузями увідповіднено із загальним обсягом відбувається таким чином:

- 1) в межах мовно-літературної галузі:
 - українська мова – 4 год/тиждень,
 - українська література – 2 год/тиждень,
 - зарубіжна література – 1,5 год/тиждень,
 - англійська мова – 3,5 год/тиждень,

- 2) математика - 5 год/тиждень;
 3) природнича галузь:
 - інтегрований курс «Пізнаємо природу» - 2 год/тиждень
 - географія - 2 год/тиждень
 4) соціальна і здоров'язбережувальна галузь:
 - інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» - 1 год/тиждень
 - «Вчимося жити разом» - 0,5 год/тиждень;
 5) громадянська та історична:
 «Історія України. Всесвітня історія, громадянська освіта» - 3 год/тиждень
 6) інформатика – 1, 5 год/тиждень
 7) технології – 2 год/тиждень;
 8) мистецька галузь:
 -«образотворче мистецтво» - 1 год/тиждень, «музичне мистецтво» - 1 год/тиждень
 9) фізична культура - 3 год/тиждень.
 Розподіл навчальних годин в 7 класах між освітніми галузями
 у відповідності із загальним обсягом відбувається таким чином:
 1) мовно-літературна галузь:
 - українська мова – 3 год/тиждень
 - українська література – 2 год/тиждень
 - зарубіжна література – 1,5 год/тиждень
 - англійська мова – 3,5 год/тиждень,
 2) математична галузь:
 - алгебра – 3 год/тиждень,
 - геометрія – 2 год/тиждень;
 3) природнича галузь:
 - біологія – 2 год/тиждень,
 - географія - 2 год/тиждень,
 - фізика – 2 год/тиждень,
 - хімія – 1 год/тиждень;
 4) соціальна і здоров'язбережувальна галузь через інтегрований курс
 «Здоров'я, безпека та добробут» - 1 год/тиждень;
 5) громадянська та історична:
 - історія України - 1 год/тиждень,
 - всесвітня історія - 1 год/тиждень;
 - громадянська освіта - 0,5 год/тиждень
 6) інформатика – 2 год/тиждень;
 7) технології – 1 год/тиждень;
 8) мистецька галузь:
 -«образотворче мистецтво» - 1 год/тиждень, «музичне мистецтво» - 1 год/тиждень
 9) фізична культура - 3 год/тиждень.

Години міжгалузевого компоненту на паралелі 6-их класів розподілені таким чином:

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість години додано з перерозподілу між освітніми галузями
Мовно - літературна	Українська мова	-
	Українська література	0,5
	Зарубіжна література	0,5
	Іноземна мова(англійська)	-
Математична	Математика	1

Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1
	Географія	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	
Громадянська та історична	Історія України Всесвітня історія Громадянська освіта	1,5
Інформатична	Інформатика	0,5
Технологічна	Технології	1
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5
	Образотворче мистецтво	0,5
Фізична культура	Фізична культура	-
Міжгалузові курси:		
Соціальна і здоров'язбережувальна	Вчимося жити разом	0,5
Індивідуальні заняття, групові консультації:		1
Години навчального перерозподілу між освітніми галузями		9,5

Години міжгалузевого компоненту на паралелі 7-их класів розподілені таким чином:

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість години додано з перерозподілу між освітніми галузями
Мовно- літературна	Українська мова	-
	Українська література	0,5
	Зарубіжна література	0,5
	Іноземна мова(анг.)	-
Математична	Алгебра	0,5
	Геометрія	0,5
Природнича	Біологія	-
	Географія	-
	Фізика	-
	Хімія	-
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	-
Громадянська та історична	Історія України	0,5
	Всесвітня історія	0,5
	Громадянська освіта	-
Інформатична	Інформатика	1
Технологічна	Технології	-
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5
	Образотворче мистецтво	0,5
Фізична культура	Фізична культура	-

Міжгалузові курси:		
Інформатична	STEM	7-А -1,5
Технологічна		
Індивідуальні заняття, групові консультації: 7-Б, 7-В		1,5
Години навчального перерозподілу між освітніми галузями		6,5

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до Порядку поділу класу на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 “Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах” (додаток 2 наказу)

У 2024/2025 навчальному році на паралелі 6-7 класів поділ класів на групи здійснюється тільки при вивченні інформатики (при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп’ютерів – за умови не менше 8 учнів у групі). Принцип поділу – за алфавітом.

Курси з нецілою кількістю годин (0,5г.) на паралелі 6-их класів викладаються протягом року - чергуються через тиждень. На паралелі 7-их класів – зарубіжна література, іноземна мова (англійська) викладаються протягом року, чергуються через тиждень. Міжгалузовий курс STEM - у I семестрі, громадянська та історична освітня галузь (громадянська освіта) – у II семестрі.

Навчальний план 6-А класу

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження	Кількість години додано з перерозподілу між освітніми галузями	Кількість годин на тиждень
Мовно - літературна	Українська мова	4	-	4
	Українська література	1,5	0,5	2
	Зарубіжна література	1	0,5	1,5
	Іноземна мова(англійська)	3,5	-	3,5
Математична	Математика	4	1	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1	1	2
	Географія	1	1	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1		1
Громадянська та історична	Історія України Всесвітня історія Громадянська освіта	1,5	1,5	3
Інформатична	Інформатика	1	0,5	1,5
Технологічна	Технології	1	1	2
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5	0,5	1
	Образотворче мистецтво	0,5	0,5	1
Фізична культура	Фізична культура	3	-	3
Міжгалузеві курси:				
Соціальна і здоров'язбережувальна	Вчимося жити разом		0,5	0,5
Індивідуальні заняття, групові консультації:				
Математика			1	1
Години навчального перерозподілу між освітніми галузями			9,5	
Всього		24,5		31+3
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету(без урахування поділу класів на групи				34
Гранично допустиме навчальне навантаження				31
Всього (без урахування поділу класів на групи)				31+3

Навчальний план 6-Б класу

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження	Кількість години додано з перерозподілу між освітніми галузями	Кількість годин на тиждень
Мовно - літературна	Українська мова	4	-	4
	Українська література	1,5	0,5	2
	Зарубіжна література	1	0,5	1,5
	Іноземна мова(англійська)	3,5	-	3,5
Математична	Математика	4	1	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1	1	2
	Географія	1	1	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1		1
Громадянська та історична	Історія України Всесвітня історія Громадянська освіта	1,5	1,5	2,5
Інформатична	Інформатика	1	0,5	1,5
Технологічна	Технології	1	1	2
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5	0,5	1
	Образотворче мистецтво	0,5	0,5	1
Фізична культура	Фізична культура	3	-	3
Міжгалузеві курси:				
Соціальна і здоров'язбережувальна	Вчимося жити разом		0,5	0,5
Індивідуальні заняття, групові консультації:				
Українська мова			1	1
Години навчального перерозподілу між освітніми галузями			9,5	
Всього		24,5		31+3
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету(без урахування поділу класів на групи				34
Гранично допустиме навчальне навантаження				31
Всього (без урахування поділу класів на групи)				31+3

Навчальний план 6-В класу

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження	Кількість години додано з перерозподілу між освітніми галузями	Кількість годин на тиждень
Мовно - літературна	Українська мова	4	-	4
	Українська література	1,5	0,5	2
	Зарубіжна література	1	0,5	1,5
	Іноземна мова(англійська)	3,5	-	3,5
Математична	Математика	4	1	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1	1	2
	Географія	1	1	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1		1
Громадянська та історична	Історія України Всесвітня історія Громадянська освіта	1,5	1	2,5
Інформатична	Інформатика	1	0,5	1,5
Технологічна	Технології	1	1	2
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5	0,5	1
	Образотворче мистецтво	0,5	0,5	1
Фізична культура	Фізична культура	3	-	3
Міжгалузеві курси:				
Соціальна і здоров'язбережувальна	Вчимося жити разом		0,5	0,5
Індивідуальні заняття, групові консультації:				
Англійська мова			1	1
Години навчального перерозподілу між освітніми галузями			9,5	
Всього		24,5		31+3
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету(без урахування поділу класів на групи				34
Гранично допустиме навчальне навантаження				31
Всього (без урахування поділу класів на групи)				31+3

Навчальний план 7-А класу

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження	Кількість години додано з перерозподілу між освітніми галузями	Кількість годин на тиждень
Мовно- літературна	Українська мова	3	-	3
	Українська література	1,5	0,5	2
	Зарубіжна література	1	0,5	1,5
	Іноземна мова(анг.)	3,5	-	3,5
Математична	Алгебра	2,5	0,5	3
	Геометрія	1,5	0,5	2
Природнича	Біологія	2	-	2
	Географія	2	-	2
	Фізика	2	-	2
	Хімія	1	-	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут	1	-	1
Громадянська та історична	Історія України Всесвітня історія Громадянська освіта	0,5	0,5	1
		0,5	0,5	1
		0,5	-	0,5
Інформатична	Інформатика	1	1	2
Технологічна	Технології	1	-	1
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5	0,5	1
	Образотворче мистецтво	0,5	0,5	1
Фізична культура	Фізична культура	3	-	3
Міжгалузеві курси:				
Інформатична	STEM		1,5	1,5
Технологічна				
Години навчального перерозподілу між освітніми галузями			6,5	
Всього		28,5		32+3
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету(без урахування поділу класів на групи				35
Гранично допустиме навчальне навантаження				32
Всього (без фізичної культури + фізична культура;без урахування поділу класів на групи)				32+3

Навчальний план 7-Б класу

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження	Кількість години додано з перерозподілу між освітніми галузями	Кількість годин на тиждень
Мовно- літературна	Українська мова	3	-	3
	Українська література	1,5	0,5	2
	Зарубіжна література	1	0,5	1,5
	Іноземна мова(анг.)	3,5	-	3,5
Математична	Алгебра	2,5	0,5	3
	Геометрія	1,5	0,5	2
Природнича	Біологія	2	-	2
	Географія	2	-	2
	Фізика	2	-	2
	Хімія	1	-	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут	1	-	1
Громадянська та історична	Історія України	0,5	0,5	1
	Всесвітня історія	0,5	0,5	1
	Громадянська освіта	0,5	-	0,5
Інформатична	Інформатика	1	1	2
Технологічна	Технології	1	-	1
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5	0,5	1
	Образотворче мистецтво	0,5	0,5	1
Фізична культура	Фізична культура	3	-	3
Індивідуальні заняття, групові консультації:				
Українська мова			1	1
Англійська мова			0,5	0,5
Години навчального перерозподілу між освітніми галузями			6,5	
Всього		28,5		32+3
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету(без урахування поділу класів на групи				35
Гранично допустиме навчальне навантаження				32
Всього (без фізичної культури + фізична культура;без урахування поділу класів на групи)				32+3

Навчальний план 7-В класу

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження	Кількість години додано з перерозподілу між освітніми галузями	Кількість годин на тиждень
Мовно- літературна	Українська мова	3	-	3
	Українська література	1,5	0,5	2
	Зарубіжна література	1	0,5	1,5
	Іноземна мова(анг.)	3,5	-	3,5
Математична	Алгебра	2,5	0,5	3
	Геометрія	1,5	0,5	2
Природнича	Біологія	2	-	2
	Географія	2	-	2
	Фізика	2	-	2
	Хімія	1	-	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут	1	-	1
Громадянська та історична	Історія України	0,5	0,5	1
	Всесвітня історія	0,5	0,5	1
	Громадянська освіта	0,5	-	0,5
Інформатична	Інформатика	1	1	2
Технологічна	Технології	1	-	1
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5	0,5	1
	Образотворче мистецтво	0,5	0,5	1
Фізична культура	Фізична культура	3	-	3
Індивідуальні заняття, групові консультації:				
Українська мова			1	1
Англійська мова			0,5	0,5
Години навчального перерозподілу між освітніми галузями			6,5	
Всього		28,5		32+3
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету(без урахування поділу класів на групи				35
Гранично допустиме навчальне навантаження				32
Всього (без фізичної культури + фізична культура;без урахування поділу класів на групи)				32+3

Модельні навчальні програми

Навчальна програма оформляється за зразком модельних навчальних програм. На титульному аркуші зазначається назва та авторський колектив модельної навчальної програми, на основі якої створено навчальну програму закладу.

Реалізацію модельних навчальних програм забезпечують підручники з грифом «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН від 08.02.2022 р. № 140 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» підручникам для 5 класу закладів загальної середньої освіти» зі змінами). Підручник – це один з педагогічних засобів (з-поміж багатьох інших), що допомагає розв'язувати освітні завдання, визначені освітньою програмою.

Учитель може використовувати одразу кілька підручників з тих, що мають відповідний гриф МОН. Учитель може також створювати додаткові навчальні матеріали, які відповідатимуть потребам освітньої програми закладу освіти. Використання навчальних посібників, зошитів з друкованою основою, що доповнюють зміст підручників, є не обов'язковим і може мати місце в освітньому процесі лише за умови дотримання вимог щодо уникнення перевантаження учнів та добровільної згоди усіх батьків учнів класу на фінансове забезпечення.

На основі навчальної програми предмета (інтегрованого курсу) вчитель складає календарно-тематичний план, який має орієнтувати в послідовності розгортання програмового змісту і формування очікуваних результатів навчання, забезпечуючи при цьому цілісність і системність навчання.

Головним завданням для вчителя є врахування обов'язкових результатів навчання, визначених Держаним стандартом, і надання змоги досягти запланованих результатів. Обов'язкові результати навчання описуються у Державному стандарті через конкретні результати та відповідні орієнтири для оцінювання і мають бути досягнуті протягом двох років опанування навчального предмета чи інтегрованого курсу освітньої галузі. Тому надзвичайно важливого значення набуває розподіл конкретних освітніх результатів, визначених Державним стандартом, у межах навчального року в 6-7 класах. Відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання учнів 5 – 6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, у семестровому оцінюванні враховуються результати контролю груп загальних результатів навчання. Тому вважаємо за доцільне у календарно-тематичному плані визначити відповідність кожного очікуваного результату, якого необхідно досягти на уроці, певній групі загальних результатів, визначених Державним стандартом.

Календарно-тематичне планування здійснюється вчителем у довільній формі і може бути об'єднане з навчальною програмою в один документ. Учитель має академічну свободу, що надає йому право самостійно обирати програмне забезпечення, методи та форми організації освітнього процесу, конструювати урок так, щоб учні могли самостійно відкрити нові для себе знання, опанувати нові навички, розвинути свою компетентність. Під час реалізації навчальної програми рекомендуємо вчителю надавати учням чіткі інструкції щодо очікуваних результатів навчання, застосовувати особистісно-орієнтований підхід, що може бути забезпечений передусім вибором відповідних тем навчальних проєктів та ролей у груповій діяльності. Методичні прийоми, які використовуються на уроках, треба добирати з урахуванням вимог до результатів навчально-пізнавальної діяльності, що відображені в Державному стандарті і навчальній програмі.

Визначальне значення у навчанні має наступність, яка полягає в тому, що учень/учениця не лише переходить із класу в клас, від одного циклу навчання до наступного, а в тому, що навчання наступного рівня логічно розгортається на основі попереднього.

Недопустимим є перевантаження учнів зайвими за обсягом домашніми завданнями, їх необхідно дозувати з урахуванням рівня підготовки учня, гігієнічних вимог віку.

**Перелік модельних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня
(затверджені наказами МОН від 12.07.2021 року № 795)
6 класи**

Освітня галузь	Предмет	Модельна програма
Мовно-літературна	Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П. та інші).
	Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Яценко Т. О., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Пахаренко В. І., Дячок С. О., Овдійчук Л. М., Слижук О. А., Макаренко В. М., Тригуб І. А.).
	Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Турянця В., Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.).
	Іноземна мова (математика)	Модельна навчальна програма Іноземна мова 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Зимомря І.М., Мойсюк В.А., Трифан М.С., Унгуряну І.К., Яковчук М.В.).
Математична	Математична	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Істер О. С.).
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.).
	Географія	Модельна навчальна програма Географія 6 - 9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р.,Гільберт Т.Г., Даценко Л.М..).
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.).
	Вчимося жити разом	Модельна навчальна програма. «Вчимося жити разом. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Т.В. Воронцова, В.С. Пономаренко, І.В. Лаврентьєва, О.Л. Хомич).

Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.)
Інформатична	Інформатика	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.).
Технологічна	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І.Ю. Горобець О.В.. Медвідь О.Ю.Пасічна Т.С. Приходько Ю.М.).
Мистецька	Музичне мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М., Просіна О. В.).
	Образотворче мистецтво	
Фізична культура	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Баженов Є.В.,Бідний М.В., Ребрина А.А., Данільченко В.О., Коломоєць Г.А., Дутчак М.В.),наказ МОН України від 22.08.2024 року №1185

**Перелік навчальних програм
для здобувачів освіти 7 класів
в умовах реалізації концепції НУШ
(затверджені наказами МОН України від 24.07.2023 № 883, від 20.02.2023 № 184, від 09.08.2024 №1120)**

Освітня галузь	Предмет	Модельна програма
Мовно-літературна	Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П. та інші).
	Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Яценко Т. О., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Пахаренко В. І., Дячок С. О., Овдійчук Л. М., Слижук О. А., Макаренко В. М., Тригуб І. А.).
	Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти(авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В, Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.).
	Іноземна мова (англійська мова)	Модельна навчальна програма Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Зимомря І.М., Мойсюк В.А., Тріфан М.С., Унгуряну І.К., Яковчук

		<u>М.В.).</u>
Математична	Математика	Модельна навчальна програма «Математика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Істер О. С.).
Природнича	Географія	Модельна навчальна програма Географія 6 - 9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р.,Гільберт Т.Г., Даценко Л.М.).
	Біологія	Модельна навчальна програма Біологія 7 - 9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.Балан П.Г.,Кулініч О.М. Юрченко Л.П.).
	Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кременський Б.Г.. Гельфгат І, М., Божинова Ф.Я.,Ненашев І.Ю., Кірюхіна О.О.).
	Хімія	Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.)
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.).
	Вчимося жити разом	Модельна навчальна програма. «Вчимося жити разом. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Т.В. Воронцова, В.С. Пономаренко, І.В. Лаврентьєва, О.Л. Хомич).
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.)
Інформатична	Інформатика	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.).
Технологічна	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І.Ю. Горобець О.В.. Медвідь О.Ю.Пасічна Т.С. Приходько Ю.М.).
Мистецька	Музичне мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М., Просіна О. В.).
	Образотворче мистецтво	

Фізична культура	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Баженов Є.В., Бідний М.В., Ребрина А.А., Данільченко В.О., Коломоєць Г.А., Дутчак М.В.), наказ МОН України від 22.08.2024 року №1185
------------------	------------------	--

2.3.Рекомендовані форми організації освітнього процесу та методи навчання

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі.

Організація освітнього процесу буде здійснюватись за очною формою.

За потреби заклад освіти може організовувати освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. При цьому обсяг навчального часу, що забезпечується в синхронному режимі, визначається педагогічним працівником і може бути менше обсягу, зазначеного в пункті 7 розділу I Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти. За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну, педагогічний патронаж).

Форма організації освітнього процесу залежить від безпекової ситуації в нашому населеному пункті і визначається рішенням військово-цивільної адміністрації. Рішення приймається за участю батьків. Якщо батьки не погоджуються з очною формою навчання, вони можуть обрати дистанційну форму (заклад на території Миколаївської області), або перевести дитину на екстернатну форму навчання. Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті.

Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до листа МОН від 07.08.2024 № 1112 «Про затвердження порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні».

Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (затверджений наказом МОЗ України 25 вересня 2020 р. № 2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394). Тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час не рекомендується більше 1 години у 3 – 5 класах, 1,5 години у 6 – 9 класах, години - у 10-11(12) класах. Учня 1-2 класів не рекомендуються обов'язкові завдання для самопідготовки у позанавчальний час.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Пріоритетними методами навчання є дослідницькі, творчі, проблемно - пошукові. Відповідно, дослідницька, творча, пошукова, проєктна види діяльності мають стати основними видами діяльності учнів у процесі навчання. Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, спектаклі, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей, крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації об'єднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях, заняття можуть проводитися в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

2.4. Інструментарій оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінювання результатів навчання учнів урегульовано такими документами:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Рекомендації щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно Державного стандарту базової середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 №1093 (чинні для 5-7).

До рекомендацій щодо оцінювання
результатів навчання учнів / учениць 5–9-х
класів закладів загальної середньої освіти

НАЗВА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

СВІДОЦТВО ДОСЯГНЕНЬ

учня/учениці _____ класу

_____ (прізвище та ім'я учня/учениці)

_____ навчальний рік

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ*	Має значні успіхи	Демонструє помітний прогрес	Потребує уваги і допомоги
☐ виявляє розуміння прочитаного:			
сприймає та усвідомлює прочитане;	☐	☐	☐
висловлює припущення, доводить надійність аргументів;	☐	☐	☐
висловлює ідеї, пов'язані з розумінням тексту, аналізує текст і добирає контраргументи (за потреби);	☐	☐	☐
☐ висловлює власну думку:			
передає власні думки, почуття, переконання;	☐	☐	☐
зважає на мету та учасників комунікації;	☐	☐	☐
вибирає для цього відповідні мовленнєві стратегії;	☐	☐	☐
☐ критично та системно мислить:			
визначає характерні ознаки явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків;	☐	☐	☐
уміє аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях;	☐	☐	☐
уміє розрізняти факти, розпізнавати спроби маніпулювання даними;	☐	☐	☐
☐ логічно обґрунтовує власну позицію:			
висловлює послідовні, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків;	☐	☐	☐
☐ діє творчо:			
вибирає завдання, які є викликом для нього/неї, новою діяльністю;	☐	☐	☐
використовує знання з різних предметів і галузей знань для створення нових ідей;	☐	☐	☐
використовує різноманітні стратегії для продукування нових	☐	☐	☐

ідей;			
□ виявляє ініціативу в процесі навчання:			
пропонує власні рішення для розв'язання проблем;	☐	☐	☐
уміє брати на себе відповідальність;	☐	☐	☐
□ конструктивно керує емоціями:			
розпізнає власні емоції та емоційний стан інших;	☐	☐	☐
сприймає емоції без осуду, адекватно реагує на конфліктні ситуації;	☐	☐	☐
розуміє, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності;	☐	☐	☐
□ оцінює ризики:			
розрізняє ризики та загрози;	☐	☐	☐
шукає способи прийняття рішень в умовах неповної інформації;	☐	☐	☐
□ приймає рішення:			
розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо їх розв'язання;	☐	☐	☐
обирає способи розв'язання проблемних ситуацій на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення;	☐	☐	☐
□ розв'язує проблеми:			
аналізує проблемні ситуації, формулює проблеми, висуває гіпотези;	☐	☐	☐
уміє практично їх перевірити та обґрунтовувати;	☐	☐	☐
презентує та аргументує рішення;	☐	☐	☐
□ співпрацює з іншими:			
планує власну та групову роботу;	☐	☐	☐
підтримує учасників групи, допомагає іншим і заохочує їх до досягнення спільної мети.	☐	☐	☐

* Результатом спостереження за розвитком наскрізних умінь є виставлення відповідної позначки у графі «Має значні успіхи / Демонструє помітний прогрес / Потребує уваги і допомоги» по завершенню кожного навчального року або в разі зміни здобувачем освіти закладу освіти.

ХАРАКТЕРИСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ		Результат навчання		
		І с	ІІ с	За рік
МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ				
українська мова	Загальна оцінка			
	за групами результатів	Усно взаємодіє		
		Працює з текстом		
		Письмово взаємодіє		
		Досліджує мовлення		

українська література	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
зарубіжна література	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
інтегрований курс літератур (української та зарубіжної)	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
інтегрований мовно-літературний курс	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
іноземна мова	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання			
		Усно взаємодіє та висловлюється / Говоріння			
		Сприймає письмові тексти / Читання			
		Письмово взаємодіє та висловлюється / Письмо			
друга іноземна мова	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання			
		Усно взаємодіє та висловлюється / Говоріння			
		Сприймає письмові тексти / Читання			
		Письмово взаємодіє та висловлюється / Письмо			
МАТЕМАТИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					

алгебра	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Досліджує ситуації та створює математичні моделі			
		Розв'язує математичні задачі			
		Інтерпретує та критично аналізує результати			
геометрія	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Досліджує ситуації та створює математичні моделі			
		Розв'язує математичні задачі			
		Інтерпретує та критично аналізує результати			
інтегрований курс – математика	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Досліджує ситуації та створює математичні моделі			
		Розв'язує математичні задачі			
		Інтерпретує та критично аналізує результати			
ПРИРОДНИЧА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
Пізнаємо природу	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Довкілля	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Природничі науки	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Біологія	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує			

		інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Географія	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Фізика	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
Хімія	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
інтегрований курс «Природничі науки»	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Досліджує природу			
		Здійснює пошук та опрацьовує інформацію			
		Усвідомлює закономірності природи			
ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Проектує та виготовляє вироби			
		Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва			
		Виявляє самозарадність у побуті / освітньому процесі			
ІНФОРМАТИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Працює з інформацією, даними, моделями			
		Створює інформаційні продукти			
		Працює в цифровому середовищі			
		Безпечно та відповідально використовує інформаційні			

		технології			
СОЦІАЛЬНА ТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
Здоров'я, безпека та добробут (інтегрований курс)	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Безпека. Уникання загроз для життя власного та інших осіб, прийняття рішень з користю для власної та громадської безпеки			
		Здоров'я. Турбота про особисте здоров'я. Аргументований вибір здорового способу життя.			
		Добробут. Підприємливість та етична поведінка для поліпшення добробуту			
ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
вступ до історії України та громадянської освіти	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Орієнтується в історичному часі й просторі			
		Працює з інформацією історичного та суспільно значущого змісту			
		Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію			
історія України	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Орієнтується в історичному часі й просторі			
		Працює з інформацією історичного та суспільно значущого змісту			
		Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію			
всесвітня історія	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Орієнтується в історичному часі й просторі			
		Працює з інформацією історичного та суспільно значущого змісту			
		Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію			
громадянська освіта	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Орієнтується в історичному часі й просторі			
		Працює з інформацією історичного та суспільно значущого змісту			

		Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію			
правознавство	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Орієнтується в історичному часі й просторі			
		Працює з інформацією історичного та суспільно значущого змісту			
		Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію			
«Історія: Україна і світ»	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Орієнтується в історичному часі й просторі			
		Працює з інформацією історичного та суспільно значущого змісту			
		Виявляє здатність до співпраці, толерантність, громадянську позицію			
МИСТЕЦЬКА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Пізнання мистецтва, художнє мислення			
		Художньо-творча діяльність, мистецька комунікація			
		Емоційний досвід, художньо-естетичне ставлення			
ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ “ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА”					
	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Розвиває особистісні якості в процесі фізичного виховання			
		Володіє технікою фізичних вправ			
		Здійснює фізкультурно-оздоровчу діяльність			

Рішення педагогічної ради про переведення на наступний рік навчання (протокол № ____ від ____ року)

Рекомендації вчителя

Учитель

(підпис)

(власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

2.2. Освітня програма загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта, 8-9-ті класи) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405).

2.3. Загальний обсяг навчального навантаження

для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,

для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

2.4. Перелік варіативних типових навчальних планів та навчальних програм

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслює навчальний план, який дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні. Варіативна складова визначена з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів(ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Зміст освітньої галузі «Мистецтво» реалізовується через інтегрований курс «Мистецтво» у 8-9-х класах.

Навчальний план (додаток 1) вміщує зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Враховуючи необхідність оптимізації коштів Южноукраїнської міської територіальної громади, педагогічна рада ліцею вирішила у 2024/2025 навчальному році використати години інваріантної складової не в повному обсязі. (Протокол №1 від 29.08.2024)

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлена відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Робочий навчальний план
Южноукраїнського ліцею №2
Южноукраїнської міської ради Миколаївської області
з навчанням українською мовою
на 2024-2025 навчальний рік
(Таблиця 1)

Освітні галузі	Навчальні предмети	8-А	8-Б
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова(анг.)	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		28,5+3	28,5+3
Додатковий час		3	3
Факультативи			
За лаштунками шкільної математики			1
Синтаксис сучасної української мови		1	
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		29,5+3	29,5+3

Робочий навчальний план
Южноукраїнського ліцею №2
Южноукраїнської міської ради Миколаївської області
з навчанням українською мовою
на 2024-2025 навчальний рік

(Таблиця 1)

Освітні галузі	Навчальні предмети	9-А	9-Б
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова(анг.)	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	1,5	1,5
	Фізика	3	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		30+3	30+3
Додатковий час		3	3
Факультативи			
Розв'язування задач з параметрами		0,5	
Модуль числа		0,5	
Синтаксис складного речення речення		1	
Іноземна мова у професійному самовизначенні			1
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		32+3	31+3

**Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти
II ступеня (затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 03.08.2022 № 698)**

8 клас

Предмет	Програма
Укр. мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013, (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
Укр. література	Українська література: 5-9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013, (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
Алгебра	Математика. Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І., (наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804)
Геометрія	Математика. Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І., (наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804)
Зарубіжна література	Зарубіжна література. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом МОН від 03.08.2022 № 698
Англійська мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи», К., 2017 р. Наказ МОН від 29.05.2015 № 585 зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804
Біологія	Біологія. Програма для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Географія	Географія. Навчальна програма для 6-9 класів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
Хімія	Хімія. 7-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
Фізика	Фізика. 7-9 класи. Оновлена навчальна програма, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804

Історія України	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 клас», затверджена наказом МОНУ України від 03.08.2022 №698
Всесвітня історія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 клас», затверджена наказом МОНУ України від 03.08.2022 №698
Трудове навчання	Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи»(оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
Основи здоров'я	Навчальна програма загальноосвітніх закладів, затверджена наказом МОН України від 03.08.2022 №698
Інформатика	Інформатика. 5–9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804;
Фізична культура	Фізична культура. 5-9 класи . Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08. 2022 року № 698
Мистецтво	Мистецтво. 5-9 класи (авт. Л. Масол). Програма для загальноосвітніх навчальних закладів . (оновлена), затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804

9 клас

Предмет	Програма
Укр. мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013, (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
Укр. література	Українська література: 5-9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013, (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
Алгебра	Математика. Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І., (наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804)
Геометрія	Математика. Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І., (наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804)

Зарубіжна література	Зарубіжна література. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом МОН від 03.08.2022 № 698
Англійська мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи», К., 2017 р. Наказ МОН від 29.05.2015 № 585 зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804
Біологія	Біологія. Програма для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Географія	Географія. Навчальна програма для 6-9 класів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
Хімія	Хімія. 7-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
Фізика	Фізика. 7-9 класи. Оновлена навчальна програма, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804
Історія України	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 клас», затверджена наказом МОНУ України від 03.08.2022 №698
Всесвітня історія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 клас», затверджена наказом МОНУ України від 03.08.2022 №698
Основи правознавство	Правознавство. Програма, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 р. № 698;
Трудове навчання	Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів.5-9 класи»(оновлена),затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017№804
Основи здоров'я	Навчальна програма загальноосвітніх закладів, затверджена наказом МОН України від 03.08.2022 №698
Інформатика	Інформатика. 5–9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів , затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804;
Фізична культура	Фізична культура. 5-9 класи . Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08. 2022 року № 698
Мистецтво	Мистецтво. 5-9 класи (авт. Л. Масол). Програма для загальноосвітніх навчальних закладів . (оновлена), затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804

2.5 Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі.

Організація освітнього процесу здійснюється за очною формою.

За потреби заклад освіти може організовувати освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу

За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну, педагогічний патронаж).

Форма організації освітнього процесу залежить від безпекової ситуації в нашому населеному пункті і визначається рішенням військово-цивільної адміністрації. Рішення приймається за участю батьків. Якщо батьки не погоджуються з очною формою навчання, вони можуть обрати дистанційну форму (заклад на території Миколаївської області), або перевести дитину на екстернатну форму навчання. Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті.

Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до листа МОН від 07.08.2024 № 1112 «Про Затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні».

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Пріоритетними методами навчання є дослідницькі, творчі, проблемно- пошукові. Відповідно, дослідницька, творча, пошукова, проектна види діяльності мають стати основними видами діяльності учнів у процесі навчання. Ігрові методи навчання мають бути присутніми в інструментарії видів ігор вчителя, проте не рекомендовано домінувати; серед застосовувати дидактичні, ділові, ігри-стратегії тощо. Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, спектаклі, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей, крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації об'єднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, рахуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

2.6. Інструментарій оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Результати навчання – це знання, уміння, навички, ставлення, цінності, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, які учень здатний продемонструвати після завершення освітньої програми на кожному рівні (циклі) загальної середньої освіти та які можна:

- ідентифікувати;
- спланувати;
- виміряти;
- оцінити.

Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Загальні критерії оцінювання

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Держстандартом, і фактичними результатами навчання учнів. У додатку 1 до Рекомендацій наведено загальні критерії оцінювання, які визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і реалізуються за чотирма рівнями, що дає змогу здійснювати оцінювання за 12-бальною шкалою:

- початковий (1-3 бали);
- середній (4-6 балів);
- достатній (7-9 балів);
- високий (10-12 балів).

Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові.

Галузеві критерії оцінювання

Загальні критерії оцінювання слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями (додаток 2 до Рекомендацій). У додатку визначені галузеві критерії із чітким описом кожного балу відповідно до груп результатів освітніх галузей:

Мовно-літературна (українська мова, література, зарубіжна література, мови та літератури нацменшин):

- Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях.
- Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів і використання її для збагачення власного досвіду.
- Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови.
- Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу.

Мовно-літературна (іноземні мови):

- Сприйняття усної інформації та письмових текстів іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування.
- Взаємодія з іншими особами в усній і письмовій формі та в режимі реального часу через засоби іноземної мови.
- Надання інформації, висловлювання думок, почуттів та ставлень іноземною мовою.

Математична:

- Дослідження ситуацій та створення математичних моделей.
- Розв'язання математичних задач.
- Інтерпретація та критичний аналіз результатів.

Громадянська та історична:

- Орієнтація в історичному часі та просторі, виявлення взаємозв'язків та явищ.
- Робота з інформацією історичного та суспільствознавчого змісту.
- Виявлення здатності до співпраці, толерантності, громадянської позиції.

Природнича:

- Проведення досліджень природи.
- Здійснення пошуку та опрацювання інформації.
- Усвідомлення закономірностей природи.

Інформатична:

- Робота з інформацією, даними, моделями.
- Створення інформаційних продуктів.
- Робота в цифровому середовищі.
- Безпечна та відповідальна робота з інформаційними технологіями.

Соціальна та здоров'язберезувальна:

- Безпека. Уникання загроз для життя власного та інших осіб, прийняття рішень з користю для власної та громадської безпеки.
- Здоров'я. Турбота про особисте здоров'я. Аргументований вибір здорового способу життя.
- Добробут. Підприємливість та етична поведінка для поліпшення добробуту.

Технологічна:

- Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності.
- Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва.
- Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищі.
- Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.

Мистецька:

- Пізнання мистецтва, художнє мислення.
- Художньо-творча діяльність, мистецька комунікація.
- Емоційний досвід, художньо-естетичне мислення.

«Фізична культура»:

- Формування психічної та соціально-психологічної сфер засобами фізичного виховання.
- Систематичні заняття фізичними вправами, володіння технікою фізичних вправ.
- Усвідомлення значення фізичної/рухової активності для підтримування стану здоров'я та задоволення у процесі фізичного виховання

- **Основні функції оцінювання**

- Оцінювання має надавати інформацію про досягнення результатів навчання учнів на певному етапі освітнього процесу та виконувати такі функції:
- формувальна (відстеження динаміки навчального поступу);
- констатувальна (встановлення рівня досягнення результатів навчання);
- діагностувальна (надання інформації про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причин виникнення утруднень);
- коригувальна (адаптація освітнього процесу відповідним чином);
- орієнтувальна (відстеження динаміки формування результатів навчання та прогнозування його розвитку);
- мотиваційно-стимулювальна (активізація внутрішніх і зовнішніх мотивів до навчання);

- розвивальна (мотивація до рефлексії та самовдосконалення);
- прогностична (планування майбутніх цілей навчання);
- виховна (виховання в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

- **Основні види оцінювання**

- Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є:

- **Формувальне оцінювання**

- Формувальне оцінювання – інтерактивне оцінювання учнівського прогресу протягом навчального року, яке дозволяє визначати потреби учнів і адаптувати до них процес навчання. Воно передбачає використання різноманітних методів збору інформації і має відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета. Його здійснюють у таких формах:

- самооцінювання;
- взаємооцінювання;
- оцінювання із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).
- Завдання для оцінювання мають бути спрямовані на отримання об'єктивної інформації про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі. Окремі завдання можуть бути диференційовані з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними рівнями діяльності, які передбачають:
- завдання початкового рівня – розпізнавання, пригадування, відтворення окремих елементів змісту навчання;
- завдання середнього рівня – розуміння та застосування елементів змісту навчання;
- достатнього – аналіз навчальної інформації (класифікація, порівняння, узагальнення, інтеграція, уточнення, упорядкування);
- високого – оцінювання навчальної інформації та власної навчальної діяльності, рефлексія, перекодування інформації з текстової у схематичну, графічну та навпаки, створення, продукування.
- Кожний наступний рівень (від початкового до високого) охоплює показники результатів навчання попереднього рівня та містить нові показники результатів навчання.

Для оцінювання рівня досягнення очікуваних результатів навчання учнями за окремим елементом навчальної програми (тема, розділ тощо) здійснюється тематичне оцінювання. Його результати можуть бути використані для коригування освітнього процесу.

- Підсумкове оцінювання
- Метою підсумкового оцінювання є об'єктивне співвіднесення фактичних результатів навчання учнів з обов'язковими (очікуваними) результатами навчання, визначеними Держстандартом / модельною навчальною програмою за певний період навчання.
- Підсумкове оцінювання здійснюється періодично і може охоплювати один, декілька або всі групи результатів, визначених у Держстандарті. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель може встановлювати самостійно.
- **Підсумкове оцінювання за семестр** здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями, з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності. Для формування висновків щодо рівня

досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель може запропонувати учням:

- виконати комплексну підсумкову роботу за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями;
- виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями.
- Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів учнів у навчанні та коригування освітнього процесу.
- У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів і на їх підставі виставляють загальну оцінку за семестр з кожного навчального предмета.
- **Підсумкове оцінювання за рік** не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри, але вона не обов'язково є їхнім середнім арифметичним і має враховувати динаміку особистих досягнень учня протягом року.
- Оцінки за семестри і за рік можуть бути скоригованими. Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень.
- **Державна підсумкова атестація**
- Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту.
- Результати ДПА фіксують у класному журналі та додатку до Свідоцтва про здобуття базової середньої освіти.
-

Правила і процедури проведення оцінювання

Оцінювання може здійснюватися як у процесі навчання (поточне), так і на різних його етапах (підсумкове). Під час організації оцінювання результатів навчання учнів МОН рекомендує:

- під час планування освітнього процесу на семестр визначати форми поточного і підсумкового оцінювання;
- формулювати об'єктивні та зрозумілі для учнів навчальні цілі, які відповідають обов'язковим і очікуваним результатам навчання, визначених Держстандартом та модельним навчальним програмам;
- ознайомлювати учнів із критеріями та засобами оцінювання, за якими буде встановлюватись рівень досягнення ними результатів навчання на кінець навчального семестру та року;
- надавати учням зрозумілий, чіткий, доброзичливий і своєчасний зворотний зв'язок щодо їхніх результатів навчання за певний період. Залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності його можна надавати в письмовій, усній або електронній формі;
- не протиставляти учнів один одному;
- акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень;
- індивідуально обговорювати з учнями труднощі в навчанні;
- створювати умови для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
- спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям під час навчальної діяльності;

- створювати умови для активної участі учнів у процесі оцінювання, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільно визначати подальші кроки для покращення результатів навчання;
- коригувати освітній процес з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Інструменти оцінювання

Під час вибору методів оцінювання слід враховувати особливості змісту навчального предмета, його обсяг, рівень узагальнення та вікові особливості учнів. Оцінювання результатів навчання можна проводити із застосуванням таких способів і засобів:

- усне опитування (індивідуальне, групове тощо);
- спостереження;
- аналіз портфоліо;
- письмові завдання (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);
- практичні завдання (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- навчальні проєкти;
- робота з картами, діаграмами;
- заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо;
- завдання з використанням ІТ (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо); самооцінювання, взаємооцінювання;
- комплексне оцінювання.

За умови навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання

Навчальні досягнення учнів у закладі оцінюють відповідно до вимог законодавства:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621), зареєстрований у Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;
- Інструкція з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496.

Навчальні досягнення здобувачів освіти 7-9-х класів оцінюються відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів затверджених наказом міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 13.04.2011 № 323 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.05.2011 за № 566/19304, наказу Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти».

Основні види оцінювання здобувачів освіти — поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне), державна підсумкова атестація. Поточний контроль здійснюють шляхом виконання різних видів завдань, передбачених навчальною програмою, зокрема для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів освіти протягом семестру. Окрім того, поточний контроль здійснюють під час практичних та лабораторних занять, а також за результатами перевірки контрольних, самостійних робіт, індивідуальних завдань. Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюють шляхом державної підсумкової атестації у

формах згідно із Порядком проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом МОН від 07.12.2018 № 1369.

Для відстеження результатів навчання учнів у закладі проводиться:

- моніторинг навчальних досягнень учнів — один раз на семестр;
- моніторинг наступності між ланками освіти за окремим планом — на початку та наприкінці навчального року.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I початковий рівень, коли в результаті вивчення навчального матеріалу учень: називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо; за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер. Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається. Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учнів з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й умінь застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо.

Відповідно до чинних нормативних актів і семестрова, і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369, річне оцінювання може коригуватись.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 8-9 класів

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
I. Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у практичній діяльності, робить висновки, узагальнення
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми
	12	Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує, оцінює, узагальнює опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, приймає обґрунтовані рішення

**Освітня програма
Южноукраїнського ліцею №2
Южноукраїнської міської ради Миколаївської області
III ступеня**

Освітня програма для 10-11 класів розроблена на основі Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493).

Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які натеper подані в рамках навчальних планів для 10-11-класів (додатки 1-2);
- пропонувані зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів

10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік:

- для 10-го класу – 1330 годин/навчальний рік,
- для 11-го класу – 1330 годин/навчальний рік.

Особливості організації освітнього процесу

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані Южноукраїнського ліцею №2 Южноукраїнської міської ради Миколаївської області III ступеня (10 -11класи) (далі – навчальний план).

Навчальний план для 10-11-х класів Южноукраїнського ліцею №2 розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 2 вересня 2024 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів, а також передбачає години на факультативи та індивідуальні заняття.

Навчальний план Южноукраїнського ліцею №2 для 10-11 класів складено за другим варіантом організації освітнього процесу, який містить перелік базових предметів, що включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учнями 10-11 класів обрано два предмети: «Інформатика», «Мистецтво», (три години, передбачені на вибірково-

обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами), а саме 1,5 години – «Інформатика» та 1,5 години «Мистецтво».

Частина навчальних годин навчального плану призначена для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Профіль навчання сформовано закладом з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію, нахилів, здібностей і потреб здобувачів освіти, на підставі заяв батьків

Зміст профільно навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети (їх перелік з орієнтовною кількістю тижневих годин подано в таблиці 1 для 10-11 класів), що вивчаються на профільному рівні;
- факультативні заняття.

Рішення про розподіл годин для формування профілю навчання :10-А – математичний напрям, з вивченням алгебри і початків аналізу та геометрії на профільному рівні; 10-Б - філологічний напрям, з вивченням української мови на профільному рівні- прийнято на засідання педагогічної ради від 14.06.2024 року (протокол №14), 11-А – філологічний (українська мова) , 11-Б – математичний з вивченням алгебри і початків аналізу та геометрії на профільному рівні; від 30.08.2023 року (протокол №1), враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу.

Таблиця 1

класи	предмет	Кількість годин
10-Б, 11-А	українська мова	4
10-А, 11-Б	алгебра і початки аналізу геометрія	6 3

У навчальному плані для 10-11-х класів зазначено кількість тижневих годин на вивчення базових предметів для досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту. За модульним принципом буде реалізовано зміст базових предметів «Фізика і астрономія», «Біологія та екологія». Розподіл годин між модулем фізики і модулем астрономії, біології та екології здійснюється відповідно до навчальних програм. Навчальна програма з математики вивчається у вигляді 2 окремих предметів «Алгебра і початки аналізу» та «Геометрія».

Враховуючи необхідність оптимізації коштів Южноукраїнської міської територіальної громади, педагогічна рада ліцею вирішила у 2024/2025 навчальному році використати години інваріантної складової не в повному обсязі. (Протокол №1 від 29.08.2024)

За рахунок додаткових годин збільшено кількість годин на вивчення базової дисципліни: «Іноземна мова (англійська)» в 10-Б. 11-А. 11-Б.

Предмети інваріантної складової навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися протягом навчального року за розкладом (відповідно до назви 1 тиждень / 2 тиждень). У І семестрі «Захист України» викладатиметься в 11 класах -2 год., у ІІ семестрі – 1 год.; у 10 класх 1,5 протягом навчального року. Навчально-польові збори для одинадцятикласників проводитимуться під час уроків, 1 година в тиждень протягом ІІ семестру. У І семестрі історія викладатиметься в 11-их класах -2 години, у ІІ семестрі – 3.

Змістовне наповнення предмета «Фізична культура» сформоване з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічного забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення методичної комісії вчителів розвивального циклу (фізичної культури, основ здоров'я, трудового навчання та предмету «Захист України», образотворчого мистецтва, музичного мистецтва) (протокол №1 від 29.08.2024) для вивчення предмета «Фізична культура» обрано такі модулі: Легка атлетика Футбол, Волейбол, Баскетбол.

З метою подолання освітніх втрат, підготовки до НМТ та задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів у 10-11-их класах введено такі факультативні курси та індивідуальні консультації

	Назва факультативу	Клас	Учитель	Кількість годин
1	Синтаксис сучасної української мови. Просте речення	8-А	Шевченко І.В.	1
2	За лаштунками шкільної математики	8-Б	Колпакова Н.О.	1
3	Модуль числа	9-А	Кравченко Н.В.	0,5
4	Розв'язування задач з параметрами	9-А	Кравченко Н.В.	0,5
5	Синтаксис складного речення	9-А	Ляпало Л.П.	1
6	Іноземна мова у професійному самовизначенні	9-Б	Палій Ю.С.	1
7	Стилістика сучасної української мови	10-А	Сємчева В.М.	1
8	Розв'язування задач з параметрами	10-Б	Павлюкова С.В.	0,5
9	Модуль числа	10-Б	Павлюкова С.В.	0,5
10	Розв'язування задач з хімії	10-Б	Сташкова В.М.	1
11	Географія України	10-Б	Гарькава Н.М.	1
12	Розв'язування задач з параметрами	11-А	Павлюкова С.В.	0,5
13	Модуль числа	11-А	Павлюкова С.В.	0,5
14	Біологічні системи	11-А	Савета О.В.	1
15	Стилістика сучасної української мови	11-Б	Шевченко І.В.	1
Всього годин				12

Індивідуальні консультації з історії України введено в 11-А, 11-Б класах, з іноземної мови (англійська) – 10-А, 11-А.

Для недопущення перевантаження учнів буде враховуватись їхнє навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). За рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого

		предмета; поповнювати свій словниковий запас. <i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. <i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	<i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. <i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. <i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	<i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. <i>Ставлення:</i> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. <i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих	<i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.

	науках і технологіях	<i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях <i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. <i>Ставлення:</i> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач. <i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	<i>Уміння:</i> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. <i>Ставлення:</i> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. <i>Навчальні ресурси:</i> моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	<i>Уміння:</i> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання. <i>Ставлення:</i> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	<i>Уміння:</i> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати

		аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. <i>Ставлення:</i> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). <i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. <i>Навчальні ресурси:</i> математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. <i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. <i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; їх необхідно враховувати при формуваннi шкiльного середовища. Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, у якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 10-11 класів) передбачає обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити, можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей, крім уроку, може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації, як правило, застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях здобувачі освіти самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можна проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можна поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;

- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

**Навчальний план
10-А
Математичний профіль**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Іноземна мова(анг.)	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Алгебра і початки аналізу	6
Геометрія	3
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	
Мистецтво	1,5
Інформатика	1,5
Разом	36
<i>Додатковий час</i>	2
На факультативи	
Англійська мова (індивідуальна консультація)	1
Стилістика української мови	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учнів	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	38

**Навчальний план
10-Б
Філологічний профіль (українська мова)**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Українська мова	4
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Іноземна мова(анг.)	2+1
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Математика	3
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	
Мистецтво	1,5
Інформатика	1,5
Разом	33
<i>Додатковий час</i>	3
На факультативи	
Модуль числа	0,5
Розв'язування задач з параметрами	0,5
Географія України	1
Розв'язування задач з хімії	1
Всього (без урахування поділу класів на групи)	36

Навчальний план
11-А клас
Філологічний профіль(українська мова)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Українська мова	4
Українська література	2
Іноземна мова(анг.)	2+1
Зарубіжна література	1
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика і астрономія	4
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	
Інформатика	1,5
Мистецтво	1,5
Разом	32
<i>Додатковий час</i>	4
На факультативи	
Модуль числа	0,5
Розв'язування задач з параметрами	0,5
Біологія	1
Англійська мова	1
Історія України(індивідуальна консультація)	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учнів	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	36

**Навчальний план
11-Б
Математичний профіль**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Українська мова	2
Українська література	2
Іноземна мова(анг.)	2+1
Зарубіжна література	1
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Алгебра	6
Геометрія	3
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика і астрономія	4
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	
Інформатика	1,5
Мистецтво	1,5
Разом	36
<i>Додатковий час</i>	2
На факультативи	
Стилістика української мови	1
Історія України (індивідуальна консультація)	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учнів	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	38

**Програмне забезпечення
освітньої програми
Южноукраїнського ліцею №2
Южноукраїнської міської ради Миколаївської області
III ступеня на 2024-2025 навчальний рік**

Навчальні програми для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня для 10 класу				
Освітня галузь «Мови і література»				
Українська мова	1.	Українська мова. Профільний рівень.	10	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Українська мова	2.	Українська мова. Рівень стандарту.	10	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Українська література	3.	Українська література Рівень стандарту.	10	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Зарубіжна література	4.	Зарубіжна література. Рівень стандарту	10	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698
Іноземна мова	5	Англійська мова Рівень стандарту	10	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Освітня галузь «Суспільствознавство»				
Історія	6.	Всесвітня історія. Рівень стандарту.	10	Наказ МОН від 03.08.2022 №698
	7.	Історія України	10	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698
Громадянська освіта	8.	Громадянська освіта (інтегрований курс) (рівень стандарту)	10	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698
Освітня галузь «Математика»				
Математика	9.	Математика.(Алгебра і початки аналізу та геометрія) Рівень стандарту	10	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407 та від 24.11.2017
Освітня галузь «Природнича»				
Біологія	10.	Біологія і екологія. Рівень стандарту.	10	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Географія	9.	Географія. Рівень стандарту	10	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698
Хімія	11.	Хімія. Рівень стандарту. 10- 11 класи.	10	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407 та від 24.11.2017 №1539
Фізика і астрономія	12.	Фізика Рівень стандарту(авторський колектив під керівництвом	10	Наказ МОН від 24.11.2017 №1539

		Астрономія Рівень стандарту(авторський колектив під керівництвом	10	Наказ МОН від 24.11.2017 №1539
Освітня галузь «Технології»				
Інформатика	8.	Інформатика. Рівень стандарту.	10	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Технології		Профільний рівень	10	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Освітня галузь «Мистецтво»				
Мистецтво		Рівень стандарту	10	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура»				
Фізична культура	13.	Рівень стандарту.	10	
Захист України		Рівень стандарту.	10	Наказ МОН від 03.08.2022 №698
Навчальні програми для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня для 11 класу				
Освітня галузь «Мови і література»				
Українська мова	1.	Українська мова. Профільний рівень.	11	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Українська мова	2.	Українська мова. Рівень стандарту.	11	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Українська література	3.	Українська література Рівень стандарту.	11	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Зарубіжна література	4.	Зарубіжна література. Рівень стандарту	11	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698
Іноземна мова	5	Англійська мова Рівень стандарту	11	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Освітня галузь «Суспільствознавство»				
Історія	6.	Всесвітня історія. Рівень стандарту.	11	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698

	7.	Історія України	11	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698
Громадянська освіта	8.	Громадянська освіта (інтегрований курс) (рівень стандарту)	11	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698
Освітня галузь «Математика»				
Математика	9.	Математика.(Алгебра і початки аналізу та геометрія) Рівень стандарту	11	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407 та від 24.11.2017
Освітня галузь «Природника»				
Біологія	10.	Біологія і екологія. Рівень стандарту.	11	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Географія	9.	Географія. Рівень стандарту	11	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698
Хімія	11.	Хімія. Рівень стандарту. 10-11 класи.	11	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Фізика і астрономія	12.	Фізика Рівень стандарту(авторський колектив під керівництвом	11	Наказ МОН від 24.11.2017 №1539
		Астрономія Рівень стандарту(авторський колектив під керівництвом	11	Наказ МОН від 24.11.2017 №1539
Освітня галузь «Технології»				
Інформатика	8.	Інформатика. Рівень стандарту.	11	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Освітня галузь «Мистецтво»				
Мистецтво		Рівень стандарту	11	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура»				
Фізична культура	13.	Рівень стандарту.	11	
Захист України		Рівень стандарту.	11	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698

**Освітня програма Южноукраїнського ліцею №2
для класів з вечірньою формою навчання на 2024-2025 н.р.**

У 2024-2025 навчальному році у закладі сформовано два класи з вечірньою формою навчання -10, 12.

Освітня програма Южноукраїнського ліцею №2 Южноукраїнської міської ради Миколаївської області для класів з вечірньою форми навчання на 2024-2025 н. р. розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 №408 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 р. №1493«Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня».

Відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 №408 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 р. №1493 навчальний план для класів із вечірньою формою здобуття освіти включає базові предмети («Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія»), вибірково-обов'язкові предмети («Інформатика», «Мистецтво»), додаткові години на індивідуальні заняття.

Крім навчальних планів для 10,12 класів з вечірньою формою навчання, педагогічною радою ліцею затверджено навчальний план для 9 -10 класів з вечірньою формою навчання для здобувачів освіти з індивідуальною формою навчання (екстернат).

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік. Кількість тижневих годин на вивчення базових предметів розподіляється на три роки

для 10-го класу – 886 годин/навчальний рік,

для 11-го класу – 886 годин/навчальний рік.

для 12-го класу – 886 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані Южноукраїнського ліцею №2 Южноукраїнської міської ради Миколаївської області III ступеня (10,12 класи з вечірньою формою навчання) (далі – навчальний план).

Навчальним планом для 11,12 класів з вечірньою формою навчання передбачається реалізація освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Години варіативної складової передбачаються на:

- збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової;
- упровадження індивідуальні та групові заняття.

Рішення про розподіл годин варіативної складової прийнято на засіданні педагогічної ради від 29.08.2024 року (протокол №1), враховуючи специфіку класів з вечірньою формою навчання, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу та бажання здобувачів освіти.

Якість загальної середньої освіти забезпечується через реалізацію інваріантної та варіативної складових навчального плану, які обов'язково фінансуються з відповідних бюджетів. Навчальний план зорієнтований на роботу за п'ятиденним навчальним тижнем.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття середньої освіти (вечірньої).

Повна загальна середня освіта (вечірня) здобувається, після здобуття базової середньої освіти. Особи, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію зараховуються до 10 класу з вечірньою формою навчання.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

Оцінювання навчальних досягнень учнів

Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є формувальне, поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Формами поточного оцінювання є індивідуальне та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; зарисовки біологічних об'єктів; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи вчителя на уроці. Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
І. Початковий	1	Учень (учениця) може розрізняти об'єкти вивчення
	2	Учень (учениця) відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень (учениця) відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
ІІ. Середній	4	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять,

		сформулювати правило
	6	Учень (учениця) виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
III. Достатній	7	Учень (учениця) правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Знання учня (учениці) є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності
	9	Учень (учениця) добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учень (учениця) має міцні знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення, аргументувати їх
	11	Учень (учениця) на високому рівні володіє узагальненими знаннями в обсязі та в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учень (учениця) має системні глибокі знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу).

Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, контрольних робіт) та навчальної активності школярів.

Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

У процесі вивчення значних за обсягом тем дозволяється проводити декілька проміжних тематичних оцінювань. І, навпаки, якщо на опанування матеріалу теми передбачено, наприклад, 2-3 навчальні години, вони можуть об'єднуватися для проведення тематичного оцінювання.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок.

Робочий навчальний план
10, 12 класи
з українською мовою навчання
вечірня форма навчання

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень по класах	
		10 клас	12 клас
Українська мова		1	2
Українська література		2	2
Іноземна мова(анг.)		2	2
Зарубіжна література		1	1
Історія України		1	1
Всесвітня історія		1	1
Громадянська освіта		1	
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)		3	3
Географія		1	1
Біологія, екологія		1,5	1,5
Фізика, астрономія		2	2
Хімія		1	1
Вибірково-обов'язкові предмети	Інформатика	1	1
	Мистецтво	1	1
Всього :		19,5	19,5
Додатковий час		3,5	3,5
На консультації з предметів:			
Українська мова		1	1
Математика		1	1
Історія		1	0,5
Біологія		0,5	
Англійська мова			1
Всього:		23	23

**Навчальний план 11класу
з українською мовою навчання
вечірня форма навчання**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень по класах
	11 клас
Українська мова	2
Українська література	2
Іноземна мова(анг.)	2
Зарубіжна література	1
Математика (алгебра і початки аналізу, геометрія	3
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	1
Географія	1
Біологія, екологія	1,5
Фізика, астрономія	2
Хімія	1
Вибірково-обов'язкові предмети	
Інформатика	1
Мистецтво	1
Разом:	21
На консультації з предметів:	
Українська мова	1
Історія	1
Всього	23

Навчальний план
9 класу з вечірньою формою навчання
на 2024-2025 навчальний рік

Навчальні предмети	Кількість годин
	9 клас
Українська мова	2
Українська література	2
Іноземна мова(анг.)	2
Зарубіжна література	1,5
Історія України	1
Всесвітня історія	1
Основи правознавства	1
Мистецтво	1
Алгебра	2
Геометрія	2
Біологія	1,5
Географія	1,5
Фізика	1,5
Хімія	1,5
Інформатика	1
Разом	22,5
Додатковий час на індивідуальні консультації	0,5
На консультації з предметів	
Англійська мова	0,5
Всього	23

Перелік навчальних програм
для учнів 10,11 класу з вечірньо формою навчання
Южноукраїнського ліцею №2 Южноукраїнської міської ради Миколаївської області
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539, від
03.08.2022 р. №698)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Рівень стандарту
2.	Українська література	Рівень стандарту
3.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
4.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
5.	Географія	Рівень стандарту
6.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
7.	Інформатика	Рівень стандарту
8.	Історія України	Рівень стандарту
9.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
10.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту
11.	Іноземні мови	Рівень стандарту
12.	Мистецтво	Рівень стандарту
13.	Хімія	Рівень стандарту